

ΤΟ ΚΟΥΤΑΒΑΚΙ

Κάθε πρωί, ή μητέρα του μικρού Ζάκ, τον πηγαίνει και τον αφήνει μπρός στην κλειστή πόρτα του σχολείου της γειτονιάς, και ύστερα τραβάει για τη δουλειά της. Και, ως πού νάρθη ή ώρα ν' ανοίξη ή θυροφύλαξ την πόρτα, ή Ζάκ περιμένει υπομονετικά μαζί με κάτι άλλα παιδιά της ηλικίας του, τα όποια οί γονείς τους—άνθρωποι εργατικοί, που ξυρνάνε από τα χαράματα—τ' αφήνουν εκεί, για να τα ξεφορτωθούν μιά ώρα άρχητερα. Πολύ άργότερα έρχονται και τάλλα τα παιδιά, τα ευτυχισμένα, που οί γονείς τους δε δουλεύουν με τό μεροκάματο, που μπορούν να κοιμούνται μισή ώρα περισσότερο, και που καταφθάνουν τη στιγμή άκριβδς που ανοίγει τό σχολείο. Ο Ζάκ, πάντα νυσταγμένος και κατάκοπος σάμπως να είχε δουλέψει όλη τη νύχτα, όρμάει μέσα στο σχολείο άπ' τους πρώτους, και πηγαίνει και κάθεται στο θρανίο του, άκίνητος, χωρίς να γυρνά ή κεφάλι του ούτε δεξιά ούτε άριστερα, σά βυθισμένος σε σκοτεινούς ορμβασμούς.

Ο Ζάκ εινε ένα χλωμό και άσθενικό άγοράκι. Τό πρόσωπό του δεν έχει κανένα χρώμα. Τα ξανθά μαλλιά του εινε θιαμπά, χωρίς να σκορπίζουν χαμμιά λάμψη. Και πρέπει να συγκινηθή έξαιρετικά ή να τρέξη πολλήν ώρα για να κινιήσουν λίγο τα μάγουλά του. Όποιος τό βλέπει έτσι αδύνατο, φαντάζεται άμέσως τό κορμί του σάν διαφανές! Και κανείς δεν μπορεί να καταλάβη τί σκέψεις περνούν άπ' τό μυαλό του—ή και άν σκέπτεται καθόλου. Τό μόνο μάθημα που μπορεί να συγκριτήση, εινε τό μάθημα της ευγενείας. Όταν ή δασκάλα τους λέει πως πρέπει να φέρουνται στους μεγαλύτερους, στα ξένα σπίτια κλπ., ή μικρός Ζάκ εινε όλος αυτά και προσοχή.

Η δασκάλα, ή όποια στην άρχη είχε αισθανθή έξαιρετική συμπάθεια για τό μικρόν αυτόν και μελαγχολικό μαθητή της, άρχισε σιγά-σιγά να μνή τον έχει από καλό ματι, βλέποντας πως ήταν άνεπίδεκτος μαθησεως. Όταν τον σήκωνε στον πίνακα, ή Ζάκ κιντάζε τα μεγάλα άσπρα

χράματα που ήταν σημειωμένα στο μαύρο ξύλο, και τά επανειλάμβανε, μηχανικά. Έτσι και τά πουλιά περνάνε π.λλές

φορές άπ' τον ουρανό, χωρίς να φήσουν άπάνω του κανένα σημάδι.

Ο Ζάκ ούτε γελούσε, ούτε έκλαιγε, ούτε και χαμήλωνε τό κεφάλι όταν τον μαλλωνε ή δασκάλα του. Την κιντάζε μοναχα άδιάφορα και άφηρημένα, σά να είχε άλλου γυρισμένη την προσοχή του, σά να τον άπαχιλούσε κά τιο πολύ μεγάλο πρόβλημα. Και ή δασκάλα, άτελεισμένη πιά, μη μπορώντας να έννοηση τό «μυστήριο αυτό του παιδιού», άρχισε να τό φωνάζη Κουταβάκι...

— Έλα δω, Κουταβάκι... Κάτσε κάτσε, Κουταβάκι... Γιατί δεν παίξεις με τ' άλλα παιδιά, Κουταβάκι...
 Ύστερ' από τρεις μέρες, όλη ή τάξη είχε μάθει τό παρατσούκλι που έβγαλε ή δασκάλα του Ζάκ. Η προσωπικότης του Ζάκ είχε χαθεί. Ήν άπ' ύστερ' από ένα μήνα κανείς δε θυμόταν πως λεγότανε πραγματικά ή Ζάκ Μεσσόν. Ήταν τό Κουταβάκι.

Τό παρατσούκλι έγινε γνωστό και στο σπίτι του:
 — Σύρε ν' αγοράσής ψωμί, Κουταβάκι, τούλεγε ή μητέρα του...
 Δόμου την πίπα μου, Κουταβάκι, τούλεγε ή πατέρας του.

Η μητέρα του ήτανε μιά καλή και γλυκιώτη γυναίκα, με τακτισμένη άπ' τά βάσινα, άπ' τη φτώχεια, άπ' τη δουλειά. Ο πατέρας του πάλι δεν εινε κανέξ άνθρωπος δουλειει καλά, με κέρη και όρεξη. Τό κρασί δεν τό βάσει στο στόμα του. Μά, τί όφειλε αυτό, άφού όσα βγάζουν, εκείνος και ή γυναίκα του, τά χάνει στα χαρτιά; Τά χρέη που κάνει, δεν τον άφήνουν να θρέψη καλά τό παιδί του.

Όστόσο, τό Κουταβάκι ήξερε σε ήλικία επτά έτών να διαβάξη. Και τότε, οί σκέψεις του πήραν άλλη καταύθυνση. Άτ' τη στιγμή που μπορούσε να καταλάβη τί λέει ένα τυπωμένο βιβλίο, του μάνησε σα να πηξε σ' ένα ονειρεμένο παλάτι. Και από τότε, παραμέλησε όλοτετα τον άλλο κόσμο τον πραγματικό...

Ποτέ του δεν άρωτούσε στο σχολείο. Μά και ποτέ του δε ρωτούσε να του πούνε κάτι που δεν τό ήξερε. Προσπαθούσε να τό καταλάβη μόνο; του. Δεν ήθελε να βασίζεται σε βοήθεια ξένων. Ίσως κάποια μελλοντική μεγαλοφυΐα να γεννιότανε τότε μέσα στο άσθενικό εκείνο παιδί που δεν ήτανε κουτό, μά άπορροφημένο άπο διάφορες σκέψεις, που ήταν τεμπέλικοι.

— Έλα δω, Κουταβάκι...

αδιάφορο, που δεν ήταν άναίσθητο, αλλά ελπισμένο από μια δυνατή εσωτερική φλόγα.

— Τί θα γίνει το παιδί μου όταν μεγαλώσει; παραπονείται ή άμοιρη ή μάνα του. Δεν εφίανό να κάνει τίποτα στη ζωή του. Σε τί δουλειά να το βάλουμε, να μάθη μία τέχνη;

— Τί δουλειά θα κάνει, Κουταβάκι, όταν θα μεγαλώσει; τον ρωτάει ο πατέρας του.

— Θα μείνω εδώ, κοντά σας σαν ο γιος του.

— Καλά, και πως θα βγάξεις λεπτά;
— Εύκολο πράγμα!...

Οι γονείς του γελοίασαν. Μά ή έγνοια αυτή—τί θα γίνει δηλαδή ο μοναχογιός τους όταν θα μεγαλώσει, — τους βασάνιζε πολύ.

— Έου πάλι, καίμενε, έλεγε ή μητέρα του Ζάκ στον άνδρα της, δεν κυττάς να κόψεις τα χαρτιά, να μπορέσουμε να βάλουμε καμιά δεκάρα στη μπάνα, για το γεράμμά μας.

Μιά μέρα, ο πατέρας του Ζάκ, γυρνώντας το μεσημέρι απ' τη δουλειά του, έδωσε στο γιό του λεπτά να πη ν' αγοράσει τρεις πάστες. Το Κουταβάκι έστρεψε χαρούμενο στο εξαχρησμένο της γειτονιάς, αγόρασε τις πάστες και ξεκίνησε για το σπίτι του. Τη στιγμή όμως που περνούσε μπρός απ' το μαγαζί της μανάβαινας, πάτησε σε μία φλούδα πορτοκαλλιού, γλίστρησε και ξεπλώθηκε ανάσκελα στο πεζοδρόμιο. Κάτι άχτένιστες γυναίκες της γειτονιάς, έτρεξαν άμέσως κοντά του, ξεφωνίζοντας απ' την τρομάρα τους. Κάποιος έκανε να σηκώσει το μικρό μόλις όμως το Κουταβάκι στάθηκε στα πόδια του, έπληξε μία κρηναγή πόνου και ξεπλώθηκε πάλι καταγής. Του πονούσε τρομερά ή μέση του. Τότε ο φιλικός της, το πήρε στην άγκαλιά του με προσοχή και το άνεβασε σπίτι του.

— Υστερ' απ' λίγο, ήρθε κι' ο γιατρός. Έξέτισε κάμποσο το παιδί, έκανε διάφορες έρωτήσεις στους γονείς του και ειπε πως πρόκειται να τον πάνε στο νοσοκομείο. Μά τα μάτια του μικρού πλημμύρισαν τότε δάκρυα τρόμου και άγωνίας και οι γονείς του ούτε ήθελαν ν' άκούσουν τέτοιο πράγμα.

— Όχι, γιατρέ, θέλουμε να μείνη εδώ... Θα κάναμε ότι περνάει απ' το χέρι μας, για να γίνει καλά.

Ο πατέρας του μάλιστα έκανε μία πολύ μεγάλη θυσία. Έπαψε πιά να παίξη χαρτιά, έπειδή τους χρειαζόνταν πειά λεπτά. Και τις ώρες που έχανε στο παιχνίδι με τους φίλους του, τις αφιέρωνε στο παιδί του. Καθότανε ώρεςλόκληρες στο προσκέφαλό του, κρατώντας το χεράκι του μες στα χοντρά, ροζιανμένα δάχτυλά του, ζητώντας να νανουρήσει τον πόνο του γιου του με όσα παραμύθια άθιμάταν απ' τα παιδικά του χρόνια.

Ο γιατρός έαναπήγε πολλές φορές. Ο μικρός δεν ήγανε καθόλου καλά. Κάποιο άπόστημα είχε φανερωθή στη μέση του. Και άναγκάστηκαν να μεταφέρουν το Κουταβάκι, με σαράντα πυρετό και με δυνατό παραμιλητό, μέσα σ' ένα φορείο, στο νοσοκομείο των παιδιών. Έκεί πήγαινε και το έβλεπε πειά ή μητέρα του...

Η μέρες περνούσαν πειά βαρείες και καταθλιπτικές για τους γονείς του που έμειναν μόνοι στο φτωχικό τους δωμάτιο... Μά και το Κουταβάκι έβρισκε σαν το κερί άπό πλήξη στο κρύο και μεγάλο δωμάτιο του νοσοκομείου. Του κάκου ή νοσοκόμα προσπαθούσε να το νάλει με διάφορες ιστορίες. Ο μικρός ήθελε σώνει και καλά να γυρίση σπίτι του κοντά στο μπαμπά και στη μαμά του. Κ' ένα πρωί, ο γιατρός άναγκάζεται να κάνει το χατζήρι του μικρού και να το ξαναμεταφέρουν με το φορείο, στο άνηλιαγο δωμάτιό του—στον παράδειτό του, στο σπίτι του...

Η χαρά που αισθάνθηκαν και οι τρεις, ο μικρός, ο πατέρας του και ή μητέρα του, όταν ξαναβρέθηκαν μαζί, ήταν τόσο μεγάλη, που για μιάν δλόκληρη βδομάδα, είχαν λησμονήσει τον έφιάλη που τους πλάκωνε την καρδιά. Το Κουταβάκι δεν πονούσε πια, αυτό έπαλήθευε. Μά είχε γίνη πεσσι και νοκκαλο.

Ο γιατρός εξακολουθούσε ν' άνεβίβνη τακτικά στο δωμάτιό τους και να βλέπη το μικρό. Και κάθε φορά που πήγαινε, κοίταζε τη μέση του, τα μεριά του, τα πόδια του και κουνούσε το κεφάλι.

— Θέλω να σηκωθώ, άφου δειαν πονώ πιά, ειπε μία μέρα το Κουταβάκι.

Ο γιατρός δάγκωσε τα χείλια του. Και ύστερ' άπό δυό λεπτά της ώρας ή μητέρα του Ζάκ έβλεπε μ' άπελπισία το μοναχοπαιδί της, να θέλει να σταθή στα πόδια του και να μη μπορη. Τα κάτω άκρα του είχανε πάθη άσφραφία!

Τό δυστυχισμένο το Κουταβάκι είχε γίνη σε σπασμένο κλαδί.

Και τό καταλάβαινε αυτό πολύ καλά, γιατί άγωνιζόταν να σταθή όρθιο, μά χωρίς να τό καταφέρη. Κι' έσφαιρα ή τρομερή ύποψία καρφώθηκε σε μαγαίρι στην καρδιά του.

— Μαμά, μαμά! φώναξε τότε με δακρυσμένα μάτι. Γιατί να μη μπορώ να σταθώ όρθιος, έ μαμά; Βάλτε με να περπατήσω, μαμά!...

Η μητέρα του έλαιγε ένφ' ο γιατρός ψιθύριζε: —Κληρονομική φθίσις των κοκκάλων!... Άσφραφία των σκελών!...

Έβραλαν το μικρό να ξαναπληρώση. Το Κουταβάκι πίνει τώρα, χωρίς άηδία όλα τα γιατρικά που του δίνουν, και δεν φωνάζει όταν ο γιατρός του κεντάει τα πόδια με κάτι βελόνες...

Και κάποιο βράδυ, την ώρα που το δωμάτιο άρχιζε να σκοτεινιάζη, το Κουταβάκι έπαψε να κουνιέται και να μιλάη. Ήταν όλοφανερο πως βρισκόταν στα τελευταία του. Το χαμό προσοπίου του πάντασε σαν κεφάλι κερνιάς κούκλας. Μαθροί ίσκιου στεφάνωναν τά γλυκά και πνευμένα του μάτια. Δεν έχει πιά τί δύναμη να κρατήη το πηγούνι του, που πέφτει προς τα κάτω...

Ο πατέρας του ειχε βγη έξω να φωνάξη το γιατρό. Και ή μητέρα ένουισσε τά φρένα της να ταράζονται άπό την άπελπισία και το φόβο, μέσα στο έρημο και σκοτεινό δωμάτιο, μπρός, στο έτοιμοθάνατο παιδί της, μόλις τό ειδη έτσι.

— Κουταβάκι μου! Γλυκό μου Κουταβάκι!...του φώναξε τρομαγμένη.

Τη στιγμή εκείνη, ο μικρός συνήλθε λίγο άπ' το λήθουγο του θανάτου.

Τό μεγάλο και παράζενα μάτια του σκόρπισαν κάποια άσυνήθιστη λάμψη. Γύρισε τό κεφάλι του κατά την μητέρα του, και την κύταξε βαθεία και παραπονετικά.

Η μητέρα του δεν μπόρεσε να κρατηθή άλλο κ' έμπηξε τά κλάματα.

— Κουταβάκι μου! Κουταβάκι μου ...

Τότε ο μικρός, της έπιασε τό χέρι και της ειπε με σιγανή φωνή:

— Γιατί, μαμάκι με σωνάζεις Κουταβάκι; Μήν τό ξαναπής αυτό...Με λένε Ζάκ.

Και, γυρνώντας τό κεφάλι του άπ' την άλλη μεριά, ξεψύχησε!...

Ζάν Λεμπά

Έκεί πήγαινε και το έβλεπε πειά ή μητέρα του...

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑΤΡΟΥΣ

— Ο καλύτερος άπ' όλους τοίς γιατρούς εινα ή Φύσις: Εινε ο μόνος γιατρός που θεραπεύει τά 3/4 των άσθενών, και πού... δεν κακολογηι ποτέ τους άλλου γιατρού!

Β. Σερμπουλιέ

— Οι γιατροί δίνουν καθαρικά στο σώμα, οι θεολόγοι στη συνείδηση και οι δικηγόροι στο πορτοφόλι!

(Γαλλ. παροιμ.)

Ο καλός γιατρός παρακαλει το θεό να... μη βροίση δουλειά!

(Γαλλ. παροιμ.)

— Ο καλός χειρουργός πρέπει νάχη μάτι άστού, καρδιά λέοντος και χέρι γυναικειό!

— Μέσα στο δωμάτιο του άσθενούς, ο γιατρός εινε Βασιληάς. Καμπανές

— Οι γιατροί θεραπεύουν όλες τις άσθένειες που μπορεί να πάθη ένας άνθρωπος, έκτός άπό την τελευταία του.

Καμπανές

— Ο γιατρός κι' ο θεολόγος, πιστεύουν σπανίως στα γιατρικά και στη θεησκία...

Καμπανές

ΚΑΥΤΑΔΑΚΙΑ

Ένας γαμπρός φιλονικει με την πενθερά του.

— Έπί τέλους κύριε, τοφ φωνάζει με θυμό ή πεθερά, πρέπει να όμολογήσετε ότι για να πάρете τη κόρη μου δεν έτρεξα με πίσω σας, δεν σας πιάσαμε άπ' το λαιμά.

— Ά, Κυρία μου, άπάντα ο γαμπρός, και ή ποντικοπαγίδα δεν τρέχει πίσω άπό τους ποντικούς κ' όμως τους πιάνει πάντα!...

